

ЗВЕРНЕННЯ

**Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських
об'єднань профспілок на національному рівні та**

**Спільного представницького органу сторони роботодавців на
національному рівні**

**до органів влади, дії яких можуть призвести до розвалу системи
соціального страхування та позбавлення працівників соціальних гарантій**

Система загальнообов'язкового державного соціального страхування надає матеріальне забезпечення та послуги понад 30 млн. застрахованим особам та є однією з ключових складових системи соціального захисту і запорукою соціального миру і суспільної злагоди. Не в останню чергу завдяки тому, що понад 14 млн. працівників і 1.5 млн. роботодавців, які сплачують єдиний соціальний внесок та здійснюють управління страховими фондами, збудована на кращих європейських зразках система соціального страхування забезпечила фінансову стійкість і гарантованість виплат навіть у найскладніші часи політичних та економічних криз, зокрема і кризи 2008-2009 років.

Останнім часом, аргументуючи надзвичайність ситуації, влада розпочала наступ на базові засади соціального страхування, спрямований на «одержавлення» фондів соціального страхування. Головна мета таких дій – позбавити фонди демократичної самоврядності та централізувати управління системою соціального страхування в одній особі – Міністра соціальної політики. Як відомо, з липня 2014 року право затверджувати бюджети фондів соціального страхування вже перейшло до Кабінету Міністрів України. Тим же липневим законом з двох фондів соціального страхування було вилучено 2 млрд. грн. Наступними «новаціями» влади є включення коштів соціального страхування до державного бюджету та цілковита ліквідація самоврядних фондів.

Ми переконані, що подібні рішення, які приймаються без будь-яких консультацій із суспільством, є вкрай небезпечними для кричного соціального миру та вже найближчим часом можуть негативно вплинути на права застрахованих осіб і рівень їх соціального захисту. Зокрема, вже наступного року, напевно, не вистачатиме коштів на виплату допомоги по безробіттю та оплату лікарняних листків.

Розуміючи зазначені загрози, Сторони роботодавців та профспілок заявляють рішучий протест проти подібних шкідливих псевдореформаторських ініціатив, які загрожують втратою позитивних надбань у сфері соціального захисту трудящих та призведуть до посилення соціальної напруги, зневіри громади у справедливості і спроможності держави стати дійсно соціальною.

Саме тому, отримавши черговий законопроект «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», спрямований на руйнування системи соціального страхування, Сторона роботодавців та Сторона профспілок, пропонує альтернативний підхід до модернізації системи загальнообов'язкового державного соціального страхування з метою забезпечення і надалі її стабільності та ефективності роботи.

В основу цієї роботи мають бути покладені наступні засади:

1. Збереження прямого зв'язку розміру страхових виплат та страхових розмірів внесків до системи страхування. Це базовий принцип, який дозволяє зберігати стабільність системи незважаючи на економічні та політичні виклики.

2. Зменшення кількості фондів соціального страхування до двох (див. Схему) та концентрація в них управління видами страхування. Це дозволить скоротити витрати на утримання системи.

3. Забезпечення для всіх страхових фондів статусу самоврядних організацій, які управляються соціальними партнерами (профспілками і роботодавцями) з одночасним посиленням функцій державного нагляду, що забезпечить баланс інтересів усіх сторін.

4. Реальне відокремлення страхових коштів від Держбюджету. Здійснення обслуговування фондів страхування в банківській системі, зокрема, в державних банках, які гарантуватимуть стабільність роботи фондів і збереження коштів.

5. Інституційне і функціональне розмежування системи страхування на випадок безробіття та органів, які реалізують політику зайнятості (служби зайнятості); системи пенсійного страхування та системи державних допомог (доплат, надбавок і т.д.).

6. Легалізація трудових відносин та зменшення єдиного соціального внеску за умови збереження гарантій із страхових виплат та соціальних послуг застрахованим особам.

7. Визначення розміру єдиного соціального внеску, з урахуванням консолідованої позиції сторін соціального діалогу, які здійснюють управління фондами, що гарантуватиме забезпечення виконання завдань системи соціального страхування.

8. Максимальна орієнтація системи страхування на забезпечення громадян страховими виплатами і пов'язаними з ними соціальними послугами, оптимізація витрат на утримання робочих органів та поступове упорядкування не страхових виплат з урахуванням визначення джерел їх фінансування.

9. Схватування практики виплати будь-яких страхових сум роботодавцями та концентрація цих функцій виключно у страховиків. Здійснення ними страхових виплат на безготівковій основі.

10. Виключення контролюючих функцій фондів соціального страхування по відношенню до платників внесків.

11. Підготовка інституційної бази для запровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування.

З урахуванням вищезгаданих підходів інституційна структура системи соціального страхування має наближатись до зазначеної на Схемі 1.

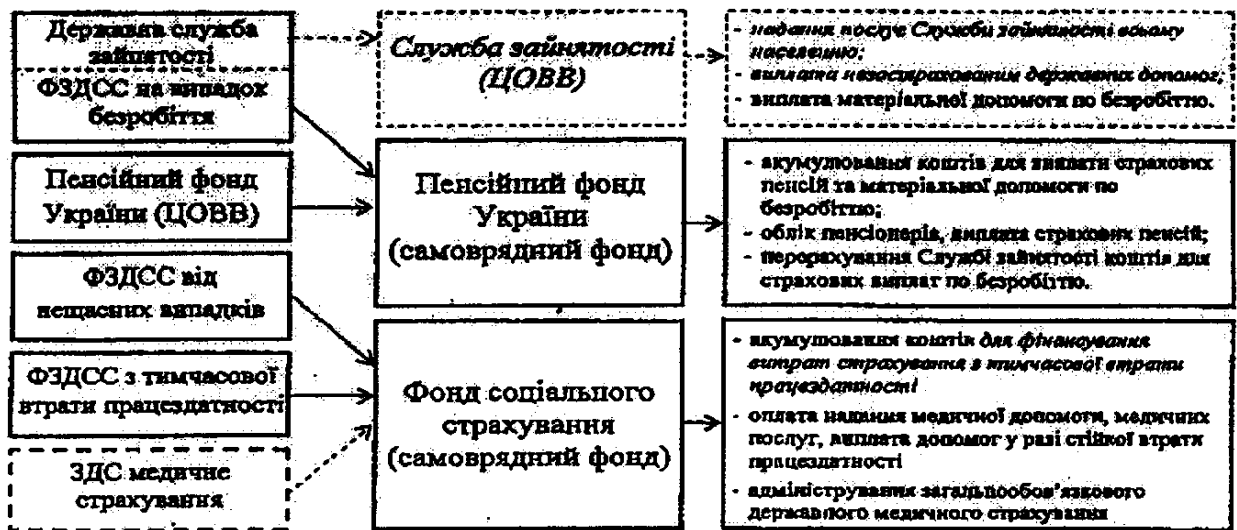

Схема 1. Варіант модернізації системи органів соціального страхування

Запропонований варіант, безперечно, не є виключним і потребує обговорення в експертному середовищі та громадськістю.

Саме тому, прагнучи забезпечити ведення нормального діалогу щодо формування та реалізації державної політики у сфері соціального страхування та беручи до уваги домовленості, досягнуті сторонами професілок, роботодавців і органів влади при укладанні Генеральної угоди, ми вимагаємо неухильного дотримання цих домовленостей та забезпечення публічної дискусії, яка дозволить визначити концептуальні засади модернізації системи соціального страхування.

Від Сторони роботодавців
на національному рівні

О. Мірошніченко

Від Сторони професілок на
національному рівні

Г. Осовий

